

Nierówności , które warto znać, czyli atak na zadanie 6.

1. Średnie

Wszystkie wyrazy muszą być **dodatnie**.

$$\sqrt[n]{a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2} \geq \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{n} \geq \sqrt[n]{a_1 a_2 \dots a_n} \geq \frac{n}{\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n}}$$

Równość zachodzi wtedy, gdy $a_1 = a_2 = \dots = a_n$.

Funkcja $\sqrt[k]{\frac{\sum_{i=1}^n a_i^k}{n}}$ jest niemalejąca.

$$w_1, w_2, \dots, w_n > 0 \wedge w_1 + w_2 + \dots + w_n = 1$$

$$\frac{1}{\frac{1}{a_1 w_1} + \frac{1}{a_2 w_2} + \dots + \frac{1}{a_n w_n}} \leq a_1^{w_1} a_2^{w_2} \dots a_n^{w_n} \leq w_1 a_1 + w_2 a_2 + \dots + w_n a_n$$

Kilka przekształceń otrzymanych ze średnich:

$$1 + a \geq 2\sqrt{a}$$

$$a + \frac{1}{a} \geq 2$$

$$\frac{a}{b} + \frac{b}{a} \geq 2$$

$$2(a^2 + b^2) \geq (a + b)^2$$

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{b} \geq \frac{4}{a + b}$$

2. Sumy kwadratów i iloczynów

$$\sum_{i=1}^n a_i^2 \geq \sum_{i=1}^n a_i a_{i+1}, n+1 = 1$$

W szczególności ważne jest $n = 3 \Rightarrow a^2 + b^2 + c^2 \geq ab + bc + ca$

3. Przekształcenie Abela (mało chyba ważne)

Oba ciągi n – wyrazowe liczb rzeczywistych

$$\sum_{i=1}^n a_i b_i = \sum_{i=1}^{n-1} (b_i - b_{i+1})(a_1 + a_2 + \dots + a_i) + b_n \sum_{i=1}^n a_i$$

4. Przegrupowanie

Wszystkie wyrazy są nieujemne.

$$\begin{aligned}\sum_{i=1}^n f(a_i) - \sum_{i=1}^n g(a_i, a_{i+1}) &= \sum_{i=1}^n \left(\frac{f(a_i) + f(a_{i+1})}{2} - g(a_i, a_{i+1}) \right) n + 1 = 1 \\ \sum_{i=1}^n f(a_i) - \sum_{1 \leq i < j \leq n} g(a_i, a_j) &= \sum_{1 \leq i < j \leq n} \left(\frac{1}{n-1} f(a_i) + \frac{1}{n-1} f(a_j) - g(a_i, a_j) \right) \\ \frac{\prod_{i=1}^n f(a_i)}{\prod_{i=1}^n g(a_i, a_{i+1})} &= \prod_{i=1}^n \frac{\sqrt{f(a_i) f(a_{i+1})}}{g(a_i, a_{i+1})} \\ \sum_{i=1}^n f(a_i) - \sum_{i=1}^n g(a_i, a_{i+1}) &= \sum_{i=1}^n (\alpha f(a_i) + (1-\alpha) f(a_{i+1}) - g(a_i, a_{i+1})) \\ \frac{\prod_{i=1}^n f(a_i)}{\prod_{i=1}^n g(a_i, a_{i+1})} &= \prod_{i=1}^n \frac{f(a_i)^\alpha f(a_{i+1})^{1-\alpha}}{g(a_i, a_{i+1})}\end{aligned}$$

5. Nierówność Bernoulliego

$$x > -1, \alpha \in \mathbb{R}$$

$$0 < \alpha < 1 \Rightarrow (1+x)^\alpha \leq 1 + \alpha x$$

$$\alpha > 1 \Rightarrow (1+x)^\alpha \geq 1 + \alpha x$$

Równość zachodzi wtedy, gdy $x=0$.

6. Średnie po raz kolejny, ale ciekawsze

$$\begin{aligned}\left(\sum_{i=1}^n a_i \right)^2 &\leq n \cdot \sum_{i=1}^n a_i^2 \\ \sum_{i=1}^n \frac{1}{a_i} &\geq \frac{n^2}{\sum_{i=1}^n a_i}\end{aligned}$$

7. Nierówność Cauchy'ego

$$\sum_{i=1}^n a_i^2 \cdot \sum_{i=1}^n b_i^2 \geq \left(\sum_{i=1}^n a_i b_i \right)^2$$

$$\sum_{i=1}^n \frac{x_i}{y_i} \geq \frac{\left(\sum_{i=1}^n x_i \right)^2}{\sum_{i=1}^n x_i y_i}$$

8. Nierówność Holdera

$$p, q \in \mathbb{R} \wedge \frac{1}{p} + \frac{1}{q} = 1$$

$$p, q > 0 \Rightarrow \sum_{i=1}^n a_i b_i \leq \left(\sum_{i=1}^n a_i^p \right)^{\frac{1}{p}} \cdot \left(\sum_{i=1}^n b_i^q \right)^{\frac{1}{q}}$$

$$p, q < 0 \Rightarrow \sum_{i=1}^n a_i b_i \geq \left(\sum_{i=1}^n a_i^p \right)^{\frac{1}{p}} \cdot \left(\sum_{i=1}^n b_i^q \right)^{\frac{1}{q}}$$

9. Nierówność Minkowskiego

$$\sqrt[n]{a_1 a_2 \dots a_n} + \sqrt[n]{b_1 b_2 \dots b_n} \leq \sqrt[n]{(a_1 + b_1)(a_2 + b_2) \dots (a_n + b_n)}$$

Równość zachodzi wtedy, gdy $\frac{a_1}{b_1} = \frac{a_2}{b_2} = \dots = \frac{a_n}{b_n}$.

10. Nierówność Radona

$$p > 0 \Rightarrow \sum_{i=1}^n \frac{a_i^{p+1}}{b_i^p} \geq \frac{\left(\sum_{i=1}^n a_i \right)^{p+1}}{\left(\sum_{i=1}^n b_i \right)^p}$$